

شرح وظایف اعضای هیئت علمی آموزشی دانشگاهها و دانشکده های علوم پزشکی و مؤسسات وابسته به وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی:

توسعه نیروی انسانی بدون توجه به اعضای هیئت علمی و تبدیل آنها از عناصر مستقل به عناصر موثر و بدون افزایش کارایی و در عین حال حفظ و ارتقاء انگیزه، نشاط و نوآوری آنها امکان پذیر نخواهد بود.

دستیابی به توسعه ای پایدار و مداوم در حلقه اول منوط به باور داشتن نیاز به این توسعه در بین اعضای هیئت علمی و نیز در بین تصمیم گیران آموزشی و پژوهشی کشور است. در توسعه نیروی انسانی در بخش های آموزشی و پژوهشی هماهنگی بین نیازهای دانشگاهها و دانشکده های علوم پزشکی و مؤسسات وابسته که بر اساس برنامه راهبردی دانشگاه، دانشکده، موسسه گروه بدست آمده باشد و نیز وظایف فرد به عنوان عضو هیئت علمی از ضرورتها است.

فعالیت های اساسی اعضای هیئت علمی (طبق ماده ۱۰ آیین نامه استخدامی)

- ۱- آموزشی (نظری و عملی)
- ۲- پژوهشی
- ۳- توسعه فردی
- ۴- فعالیتهای اجرایی و مدیریتی
- ۵- ارائه خدمات بهداشتی درمانی، تخصصی و ارتقاء سلامت
- ۶- فعالیت های تخصصی در خارج از دانشگاه
- ۷- فعالیتهای فرهنگی

ساعات حضور:

- ۱- عضو هیئت علمی تمام وقت جغرافیایی: ۵۴ ساعت در هفته
- ۲- تمام وقت غیر جغرافیایی ۴۰ ساعت
- ۳- نیمه وقت: ۲۰ ساعت

۱- آموزش:

آموزش شامل تدریس دروس نظری، عملی، کارگاهی، آزمایشگاهی و آموزش بالینی خواهد بود. قبول مسئولیت استاد راهنما یا مشاور دانشجویان، سرپرستی پایان نامه ها، تدریس و یا شرکت در کنفرانس های آموزشی گروه، تدوین و طراحی برنامه های درسی و آزمایشگاه، بازنگری برنامه های آموزشی و دروس، طرح روشهای امتحانی و برگزاری امتحانات، شرکت در برنامه های آموزشی عموم مردم، تولید نرم افزارها و لوح های فشرده چند رسانه ای نیز از جمله فعالیت های آموزشی یک عضو هیئت علمی خواهد بود.

فعالیت های آموزشی:

الف- واحدهای آموزشی: هر واحد آموزشی بصورت ۱۷ واحد نظری و یا معادل آن در طول یک نیمسال تحصیلی

ب- تعداد واحد موظف اعضای هیئت علمی آموزشی بدون وظایف مدیریتی : ۱۰ تا ۱۷ واحد و در صورت داشتن وظایف

مدیریتی بسته به نوع مسئولیت اجرایی طبق آیین نامه استخدامی متفاوت خواهد بود

ج- فعالیتهای آموزشی شامل موارد زیر می باشد:

۱- دروس تئوری یا عملی

۲- مشاوره و راهنمایی دانشجویان

۲- سرپرستی پایان نامه یا سمینار

۳- آموزش بالینی: راند آموزشی در بخش بستری - آموزش درمانگاهی - اتاق عمل یا هرگونه اعمال مشابه مانند اندوسکوپی

؛ آنژیوگرافی ، اکوکاردیدگرافی ، تشخیصی آزمایشگاهی - سرپرستی کارآموزی و کارورزی بخش پزشکی اجتماعی - شرکت

فعال در گراند راند و گزارش صبحگاهی - کشیک شب - آنکالی - ارائه ژورنال کلاب - کنفرانسها

۳- ارائه سمینار - آموزش مداوم - برگزاری کنفرانسها و کارگاههای آموزشی ویژه اساتید و دانشجویان و کارکنان

۴- طراحی سوال و برگزاری آزمون

۵- نوشتن طرح دوره

۶- مشارکت در برنامه ریزی آموزشی

۷- پاسخگویی به سوالات علمی دانشجویان طبق جدول برنامه ریزی

۲- تحقیق و پژوهش:

فعالیت های تحقیقاتی شامل بررسی اولویت های پژوهشی، اجرای طرح های پژوهشی، راه اندازی آزمایشگاه های تحقیقاتی، ارائه مقاله در سمینارها و همایش های داخلی و خارجی، چاپ و انتشار مقالات، کتب علمی و ترجمه کتب، اختراع و ابتکار جدید و ارائه فعالیت های نوین در حیطه های مختلف می باشد. در این ارتباط همکاری با مراکز و موسسات آموزشی و پژوهشی و صنایع داخلی و خارجی و ارائه طرح های مشترک و اخذ گرانت و جذب منابع مالی خارج از دانشگاه باید مدنظر قرار گرفته شود.

۳- توسعه فردی:

تلاش به منظور افزایش توانایی های فردی (دانش و مهارت ها) یک عضو هیئت علمی که عهده دار مسئولیت های مدرس، پژوهشگر، درمانگر و حفظ سلامت جامعه خواهد بود، می باشد. اعضای هیئت علمی می باید براساس نتایج حاصل از ارزشیابی سالیانه خود سعی در برنامه ریزی به منظور رفع کاستی های احتمالی و از بین بردن نقاط ضعف و تقویت نقاط قوت و نیز به روز نمودن آگاهی های عمومی و تخصصی خود بنمایند. در این ارتباط گذراندن دوره های کوتاه مدت و میان مدت داخلی و خارجی، شرکت در همایش ها و کارگاه های مختلف و آموزش از راه دور باید در نظر گرفته شود. عضو هیئت علمی موظف است در سنوات مشخص شده رتبه علمی بالاتر را کسب نماید و علاوه بر ارتقاء دانش فردی مهارت های لازم را جهت انتقال دانش خود به فراگیران را کسب نماید.

۴- فعالیت های اجرایی و مدیریتی:

با توجه به ساختار دانشگاهها در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، پذیرش مسئولیت های اجرایی و مدیریتی یکی از وظایف مهم اعضای هیئت علمی که توانایی این امر را دارند می باشد. در این ارتباط قبول مسئولیت های مختلف در بخش، گروه، دانشکده، بیمارستان و دانشگاه، عضویت در شوراهای و کمیته های مختلف، قبول مسئولیت در حوزه های ستادی وزارت متبوع و شوراهای و مجامع آن، مشارکت در برنامه ریزی و مدیریت استراتژیک از اهم این وظایف می باشد.

با توجه به آیین نامه ارتقاء اعضای هیئت علمی، داوری مقالات، طرح ها و پایان نامه های پژوهشی و ویراستاری مجلات و کتب علمی از مقولات دیگر فعالیت های اجرایی است

۵- ارائه خدمات درمانی و ارتقاء سلامت:

در دانشگاهها و دانشکده های علوم پزشکی برخی از اعضای هیئت علمی وظیفه مستقیم ارائه خدمات درمانی را بر عهده دارند، ولی بطور کلی اعضای هیئت علمی این دانشگاهها به نحوی در ارتقاء سلامت جامعه نقش دارند. در ارتباط با ارائه خدمات درمانی، انجام برنامه های ویزیت بیماران در بخش و درمانگاه، انجام عمل های جراحی مختلف، شرکت در تیمهای جراحی، انجام مشاوره های پزشکی، انجام امور پاراکلینیکی مختلف (شامل فعالیتهای آزمایشگاهی، رادیولوژی، اندوسکوپی، اعمال تشخیصی قلب و عروق و...) و شرکت در برنامه های کشیک شبانه (آنکالی) از اهم این فعالیت ها می باشند.

۶- فعالیت های تخصصی در خارج از دانشگاه:

ارائه خدمات غیر مستقیم در ارتباط با تخصص و شغل فرد با انتظاری که از او می رود در این حیطه قرار می گیرد. این خدمات می تواند به موسسه آموزشی و یا جامعه ارائه گردد. از این فعالیت ها می توان مشارکت در انجمن ها و گروه های حرفه ای، ارائه خدمات مشاوره ای علمی و تخصصی به جامعه، شرکت در گردهمایی ها و مواردی از این قبیل را نام برد.

۷- فعالیتهای دینی، فرهنگی، اجتماعی:

هر عضو هیئت علمی بایستی با توجه به پشتوانه اعتقادی فرهنگی و علمی خود در ارتقا و تحکیم مبانی دینی و خودباوری ملی و اعتماد به نفس کارکنان، همکاران، دانشجویان و انتقال تجارب علمی و هدایت آنها، جهت رفع مشکلات حد امکان فعالیت نمایند و نوع فعالیتهای این حیطه و نحوه امتیاز بندی بر اساس آیین نامه ارتقا محاسبه می شود.

مشارکت در برنامه های بسیج جامعه پزشکی، ویزیت رایگان، عضویت در انجمنهای خیریه، حضور در طرحها و اردوهای فرهنگی مانند راهیان نور و طرح معرفت از مصادیق این بخش می باشند

چگونگی تعیین شرح وظایف اعضاء هیئت علمی

وظایف سالانه عضو هیئت علمی بر اساس سیاستها و راهبردهای دانشکده و دانشگاه طی جلسه ای در شروع سال تحصیلی با مدیر گروه آموزشی (حسب وضعیت با رئیس بخش) تعیین می گردد. مبنای این جلسه تفاهم است اما در صورت عدم تفاهم، نظر مدیر گروه قطعی خواهد بود. در این جلسه مشخص خواهد شد چه میزان از اوقات عضو هیئت علمی صرف هر یک از فعالیتهای فوق خواهد گردید و نوع مسئولیتهای در خصوص وظایف آموزشی، پژوهشی، خدمات درمانی و سایر حیطه ها دقیقاً مشخص خواهند گردید. در تعیین شرح وظایف عضو هیئت علمی موارد زیر مدنظر قرار خواهد گرفت.

این وظایف متناسب با سوابق خدمت در دانشگاه، مرتبه دانشگاهی، تعداد فراگیران و واحدهای موظف گروه در سال تحصیلی در نظر گرفتن تعداد مناسب فراگیر در گروه آموزش گیرنده با توجه به روش تدریس و معادل سازی بر اساس فعالیت های مختلف عضو هیئت علمی در هر یک از حیطه ها خواهد بود. وزن هر کدام از حیطه ها بر اساس نیازسنجی گروه و دانشکده مربوطه و بر اساس برنامه ریزی راهبردی گروه، دانشکده و دانشگاه خواهد بود. بدیهی است که یک عضو هیئت علمی آموزشی باید بیشترین فعالیت را در حیطه آموزشی ارائه نماید.

در نتیجه حسب مسئولیتی که از وظایف فوق یا تلفیقی از آن به عضو هیئت علمی داده می شود (اعم از عضو هیئت علمی گروه، رئیس بخش، مدیر گروه) وظایف وی تعیین می شود. مثلاً از عضو هیئت علمی عمدتاً انتظار آموزش، پژوهش و درمان و از مدیر گروه علاوه بر موارد قبل عمدتاً مدیریت انتظار خواهد رفت.

بر پایش حضور فیزیکی اعضاء هیئت علمی تاکید می گردد. این پایش متناسب با امکانات دانشکده، بیمارستان و گروه و با رعایت شئون دانشگاه و اعضای هیئت علمی و به نحو مناسب انجام گیرد.

جمع آوری مستندات

با توجه به موارد پیشگفت و پس از تفاهم در مورد شرح وظایف یک عضو هیئت علمی در طی سال تحصیلی، عضو هیئت علمی اقدام به جمع آوری مستندات برای انجام فعالیتهای در هر یک از حیطه های شش گانه خواهد کرد. این مستندات می تواند شامل موارد زیر باشد اما منحصر به اینها نیست و می تواند موارد دیگری را که دانشگاه تعیین می کند را نیز در بر بگیرد.

۱- آموزش

- ارائه برنامه تدریس کلاسهای نظری و عملی و در صورت ارتباط شامل آموزش بالینی (بیمارستانی - درمانگاهی) و فیلد که توسط وی تدریس شده با ذکر نوع روش آموزشی و تعداد فراگیران و نحوه ارزیابی آنان که به گواهی رئیس بخش و مدیر گروه مربوطه رسیده باشد.

- تدوین Course Plan و ارسال یک نسخه به دانشکده و توجیه فراگیران در شروع هر کلاس
- ارائه متون آموزشی و یا نوارهای آموزشی صوتی یا تصویری یا لوح های فشرده آموزشی
- مستنداتی که حاکی از دستیابی فراگیران به اهداف آموزشی اعلام شده درس مربوطه باشد.
- مستنداتی که حاکی از در دسترس بودن عضو هیئت علمی برای فراگیران در طول دوره آموزشی برای پاسخگویی به سؤالات آنها باشد.
- ابداع و نوآوری در فعالیت های آموزشی.
- ارائه نتایج ارزیابی فراگیران از نحوه تدریس عضو هیئت علمی.
- لیست و شرح دروسی که نحوه تدریس آنها توسط عضو هیئت علمی مورد بازنگری قرار گرفته و تغییر کرده است.
- لیست ساعات و عناوین تدریس شده در دوره های آموزش مداوم همراه با ذکر روش آموزشی
- گزارش فعالیت های مشاوره ای برای فراگیران.
- ساعات حضور در برنامه های آموزشی گروه (ژورنال کلاب، گزارش صبحگاهی، گراند راند، گزارش مرگ و میر...) و نحوه فعالیت در آنها.
- تعداد و عناوین و مقاطع تحصیلی پایان نامه هایی که تحت سرپرستی عضو هیئت علمی در مقاطع زمانی یکسال به پایان رسیده و یا در دست اجرا می باشند.

۲- تحقیق و پژوهش

- اعلام فعالیت های پژوهشی خود به مدیر گروه و از آن طریق به دانشکده در ابتدای سال تحصیلی.
- تعداد و عناوین مقالات چاپ شده در مجلات پزشکی با ذکر نوع مجله (داخلی- بین المللی) همراه با کپی مقاله.
- تعداد و عناوین خلاصه مقالات ارائه شده در همایش ها و مجامع داخلی و خارجی همراه با کپی خلاصه مقالات.
- کتاب یا فصل کتاب تألیف یا تدوین یا ترجمه شده.

- طرح های پژوهشی مصوب در حال اجرا با ذکر درصد تقریبی پیشرفت و میزان اوقاتی که صرف آنها در طی یکسال شده است.

- اختراعات و اکتشافات همراه با گواهی تایید آن.

- در مدت معین پس از پایان سال تحصیلی امتیازات مربوط به فعالیت های پژوهشی فوق پس از محاسبه توسط دانشکده به عضو هیئت علمی منعکس خواهد شد.

۳- توسعه فردی:

- گواهی شرکت در دوره ها، سمینارها، همایش های تخصصی و کارگاه های مختلف.

- ساعاتی که عضو هیئت علمی صرف مطالعه در رشته تخصصی مربوط خود در هر ماه نموده است.

- میزان استفاده و نحوه آموزش از روشهای از راه دور.

- گواهی استفاده از فرصت های مطالعاتی داخل یا خارج کشور برابر ضوابط مصوب.

- ارائه گزارش اقدامات انجام شده برای برطرف کردن نقاط ضعف در ارزشیابی و تقویت نقاط قوت.

- ارائه تاییدیه ارتقاء به مرتبه بالاتر (در صورت ارتقاء).

۴- فعالیت های اجرایی و مدیریتی:

- ارائه احکام مسئولیتهای هر عضو هیئت علمی در بخش، گروه آموزشی، دانشکده یا دانشگاه.

- ارائه احکام مسئولیتهای خارج از دانشگاه.

- ارائه ساعات صرف شده در هر ماه جهت فعالیت های اجرایی به گواهی مسئول وی.

- ارائه ساعات صرف شده در هر ماه جهت شرکت در کمیته ها و شوراهای مختلف.

- ارائه ساعات صرف شده جهت داوری مقالات، طرحها و پایان نامه های پژوهشی، و ویراستاری مجلات و کتب علمی

۵- ارائه خدمات درمانی و ارتقاء سلامت:

- میزان ساعت صرف شده در هر ماه برای ارائه خدمات درمانی (ویزیت بیماران، اتاق عمل، انجام روشهای تشخیصی و درمانی مختلف ...) و نحوه انجام آن طبق گواهی مدیر گروه و معاون آموزشی بیمارستان.
- تعداد کشیک ماهیانه در هرماه و نحوه انجام آن طبق گواهی مدیر گروه و معاون آموزشی بیمارستان.
- تعداد روز حضور در درمانگاه همراه با ساعات آن در هر جلسه (به تفکیک آموزشی و غیر آموزشی) طبق گواهی مدیر گروه و معاون آموزشی بیمارستان.
- میزان و نحوه مشارکت در برنامه های ارتقاء سلامت.

۶- فعالیت های تخصصی در خارج دانشگاه:

- عضویت در هیئت ممتحنه دانشنامه و گواهینامه تخصصی و سایر امتحانات کشوری مرتبط.
- عضویت و شرکت در مجامع علمی تخصصی کشوری و بین المللی اعم از انجمن های علمی داخل یا خارج از کشور، فرهنگستان و ...
- تعداد و ساعات سخنرانی های عمومی در زمینه های علمی و تخصصی مربوطه در صدا و سیما و سایر مجامع.
- لیست مقالات منتشر شده در نشریات عمومی و روزنامه ها در رابطه با موضوعات پزشکی.
- ارائه گواهی فعالیت های فوق به مدیر گروه و دانشکده.

۷- فعالیتهای فرهنگی :

- عضویت در بسیج جامعه پزشکی و مشارکت در فعالیتهای این نهاد
- عضویت در انجمنهای خیریه
- مستندات ویزیت رایگان
- مستندات حضور در طرحها و اردوهای فرهنگی